

A
R
C
H
T
R
I
P

2
0
1
7

ARCHTRIP 2017 - bedeker

Odborná študijná cesta_Proffesional study trip
Nemecko_Švajčiarsko_Francúzsko_Luxembursko_Nemecko

Autori_Authors Filip Bránický_Ema Kiabová_Roman Ruhig
Pavol Paňák_Zuzana Dohňanská
Vladimíra Šimkovičová

Foto_Photo Filip Bránický_Ema Kiabová_Roman Ruhig
Zuzana Dohňanská

Recenzenti_Reviewers Ilja Skoček_Katarína Minarovičová

Editor_Editor Roman Ruhig

Grafický dizajn_Graphic design Ema Kiabová

Text_Text Filip Bránický

Preklad_Translation Adriána Pitáková

Korektúra_Correction Adriána Pitáková

Písmo_Font collection Agency FB, ISOCP

Vydavateľstvo_Published by Pre-um, o.z.

Náklad_Amount 100 kusov

Počet strán_Number of pages : 120

Prvé vydanie_First edition

Všetky práva vyhradené_All rights reserved

ISBN 978-80-89954-00-1

3	AUTORI_AUTHORS	63	FRANFURKT AM MAIN
5	ÚVOD_INTRODUCTION	65	11_GOETHE UNIVERSITY - CAMPUS WESTEND
7	RAVENSBURG	69	12_GOETHE UNIVERSITY - I.G. FARBEN HAUS
9	01_KUNSTMUSEUM RAVENSBURG	73	13_EUROPEAN CENTRAL BANK
13	DORNACH	77	14_SHOPPING MYZIEL
15	02_GOETHENAUM	81	15_STÄDEL MUSEUM
19	BASEL	85	HEIDELBERG
21	03_GENERAL TRADE SCHOOL	87	16_HEIDELBERG CASTLE
25	04_KUNSTMUSEUM	91	MARBACH AM NECKAR
29	05_CAMPUS NOVARTIS	93	17_MUSEUM OF MODERN LITERATURE
33	RONCHAMP	99	STUTTGART
35	06_NOTRE - DAME DU HAUT	101	18_KILLESBERGHÖHE
43	07_LA MAISON DU SAVOIR_ UNIVERSITY OF LUXEMBOURG	105	19_WEISSENHOF-SIEDLUNG HOUSES 14 AND 15
47	TRIER	109	AUGSBURG
49	08_KONSTANTIN BASILICA/AULA PALATINA	111	20_MORITZKIRCHE
53	09_PORTA_NIGRA	115	RECENZIE_REVIEWS
57	INGELHEIM	119	ZÁVER_CONCLUSION
59	10_INGELHEIM_FUNERAL_CHAPEL		

Ing. arch. Pavel Paňák__odborný garant cesty__člen autorského kolektívu cesty__spoluautor knihy
Je absolventom Fakulty architektúry Slovenskej vysokej školy technickej (dnešná STU). V súčasnosti pôsobí ako hosťujúci profesor na Katedre architektúry Stavebnej fakulty a na Fakulte architektúry a je jedným zo zakladateľov architektonického ateliéru B.K.P.Š.

He is a graduate of a Faculty of Civil Engineering at Slovak University of Technology (today's STU). He currently acts as a hosting professor at the Department of Architecture at Faculty of Architecture and at Faculty of Civil Engineering. He is also one of the founders of architectural studio B.K.P.Š.

Ing. Zuzana Dohňanská__člen autorského kolektívu cesty__spoluautor knihy
Absolvovala štúdium na Stavebnej fakulte, kde pôsobila ako asistentka na katedre konštrukcii pozemných stavieb. Je autorizovanou architektkou Slovenskej komory architektov a v súčasnosti členkou architektonického ateliéru Ardeline.

She attended a stadium at the Faculty of Architecture where she acted as an assistant at the Department of Engineering Construction. She is an authorised architect in Slovak Admission Architects. She is currently a part of architectural studio Ardeline.

Ing. arch. Vladimíra Šimkovičová, PhD.__člen autorského kolektívu cesty__spoluautor knihy
Štúdium ukončila na Fakulte architektúry Slovenskej Technickej Univerzity v Bratislave a dnes pôsobí na Katedre architektúry Stavebnej fakulty ako odborná asistentka CSc. Venuje sa publikačnej činnosti najmä v oblasti dejín architektúry.

She attended Faculty of Architecture at Slovak Technical University in Bratislava. Today she acts as an expert assistant CSc at the Department of Architecture at the Faculty of Civil Engineering. She is involved in publications mostly about the history of architecture.

Ing. Filip Bránický__autor knihy
Ukončil štúdium na Stavebnej fakulte v Bratislave, odbor Pozemné stavby a architektúra. V súčasnosti je doktorandom na Katedre architektúry a venuje sa téme stavebnej kultúry. Popri štúdiu spolupracuje s architektonickým ateliérom A.B.K.P.Š.

He finished his studies at the Faculty of Civil Engineering, specifically the study of Building Constructions and Architecture. He is currently a PhD student at the Department of Architecture. Besides his studies, he cooperates with architectural studio A.B.K.P.Š.

Ing. arch. Ing. Ema Kiabová__autor knihy
Vyštudovala odbor Pozemné stavby a architektúra na Stavebnej fakulte a v súčasnosti je doktorandkou na Katedre architektúry. Súčasne študuje na Fakulte architektúry odbor architektúra a popri škole stážuje v urbanistickom ateliéri AŽ projekt.

She studied the Building Constructions and Architecture at the Faculty of Architecture and she is currently a PhD student at the Department of Architecture. At the same time, she is studying architecture at the Faculty of Architecture. She also interns in the urban studio AZ project.

Ing. arch. Ing. Roman Ruhig__autor knihy
Pôsobí ako doktorand na Katedre architektúry. Popri inžinierskom stupni štúdia PSA na Stavebnej fakulte vyštudoval architektúru na Fakulte architektúry v Bratislave. Venuje sa udržateľným princípom vo výstavbe a ich zapracovaním do súčasnej architektonickej tvorby.

He is a PhD student at the Department of Architecture. Besides engineering studies of civil engineering and architecture he also studied architecture at the Faculty of Civil Engineering. He deals with the sustainable principle of construction and its incorporation into contemporary architectural work.

Cesta za svetovou architektúrou sa stala na Katedre architektúry v období začiatku študijného roka príjemnou tradíciou. Aj jeseň 2017 sa niesla v duchu spoznávania nových inšpiratívnych a často aj dychvyrážajúcich miest, ktoré nám vďaka poznaniu z vlastného uhla pohľadu ostávajú zaryté hlboko pod kožou. Práve tento štýl spoznávania je pre študentov (ako aj pedagógov) častokrát násobne trvácnejší, ako akýkoľvek iný. Možnosť vnímať jednotlivé budovy, ich okolie, vnútorné priestory či kontextuálne zapojenie do mesta – ako fungujúceho organizmu – posúva štúdium architektúry do polohy osobného, subjektívneho a najmä silného zážitku. Takáto hutná dávka pocitov skoncentrovaná do štyroch dní v nás opäť zarezonovala natoľko, že sme sa rozhodli o ne podeliť a sprístupniť ich širšej odbornej verejnosti prostredníctvom nasledujúceho výberu záberov a textov. Takto ostávajú zakonzervované a pripravené aspoň čiastočne obohatiť ich čitateľov, tak, ako celá cesta za architektúrou obohatila nás.

Autori

Following the world-wide architecture by the Department of Architecture has become a pleasant tradition since the beginning of the school year. The autumn 2017 has also been in the mood of getting to know new inspirational and breath-taking places which we experienced from our own point of view and thus will remain in our memories. This is the kind of learning which is more permanent for not only students, but also teachers than any other. The possibility of perceiving individual buildings, its surrounding, indoor spaces or its contextual connection with the city as a living organism, this moves the study of architecture into the position of personal, subjective but mostly strong experience. This enormous dose of feelings concentrated into four days has resonated so loudly that we decided to share and open those feelings for the public throughout the following selection of photos and texts. This is the way to keep them preserved and ready to at least partially enrich readers in the way the whole journey for architecture enriched us.

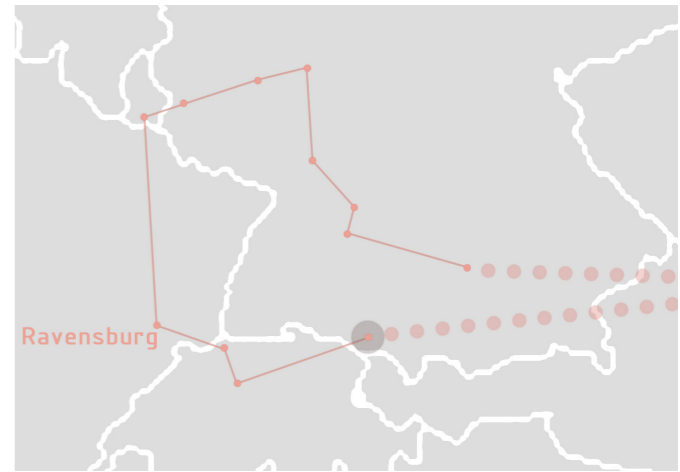
Authors

RAVENSBURG

Kunstmuseum Ravensburg

Štát	Nemecko
Región	Ravensburg
Rozloha	92,05 m ²
Počet obyvateľov	49 830

OI_KUNSTMUSEUM RAVENSBURG

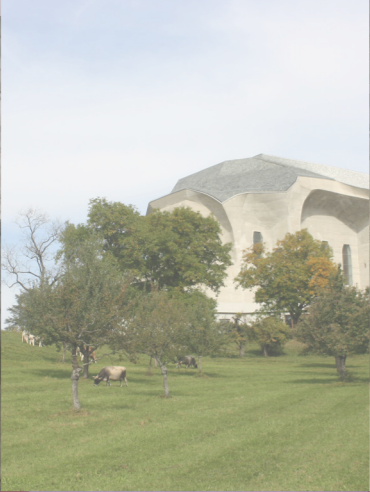
Lederer + Ragnarsdóttir + OEI _2013

Objekt je vífazom prestížnej súťaže Wienerberger Brick Award z roku 2014 a jeden z piatich finalistov ceny Mies van der Rohe z roku 2015. Nachádza sa na úzkej náročnej parcele, kde stál predtým komplex malých továrničiek. Rozhodujúcim prístupom tvorby bola inšpirácia stáročnou tradíciou budovania bez sklznutia do historizujúceho štýlu. Architektúra stavby je nadčasová, budova je stará a nová zároveň. V kontexte jestvujúcich budov napriek svojmu súčasnému tvaru hmoty nevytvára kontrast, naopak, harmonicky a nenápadne zapadá do scenérie mesta s množstvom maľovaných priečelí. Zároveň sa múzeum v uličnej zástavbe jasne správa ako verejná budova, a to aj vďaka vstupnému portíku, ktorému dodáva charakteristický výraz patinovaná meď. Budova disponuje dvomi uličnými fasádami, na ktorých vyniká hlavný výrazový prvok - tehla. Táto však nie je nová, pochádza zo 14. storočia z kláštora, ktorý stál blízko belgických hraníc. Použitím recyklovaného materiálu autori poukazujú na ústrednú úlohu udržateľnosti v stavebníctve. Surovosť tehly tu vyžaruje skôr pokoru, nepreberá na seba podobu lacnej senzácie. Vďaka strmému svahu s chodníkom oproti jednej z fasád je možné túto výnimočnú architektúru zažiť z rôznych výškových úrovní. Po bližšom nazretí do interiérov je vidieť, že objekt disponuje fungujúcou vnútornou dispozíciou a vysoko remeselné zvládnutým detailom. Na vystavenie moderného umenia, ktoré tvorí základy kolekcie Petra a Gudrun Selinka, boli vytvorené rozumné priestory s okennými otvormi, každé jedno umne osadené na svoje presné miesto. Strešnú konštrukciu budovy tvorí atypická klenutá konštrukcia z tehál, ktorá je rozprestretá po celej jej šírke. Táto konštrukcia je úplne priznaná v hlavnej výstavnej sále na najvyššom poschodí, a stáva sa tak hlavným výrazovým a vábivým prvkom vnútorného priestoru. Budova je navrhnutá v pasívnom štandarde, primárne vstupy energie sú na minime, tepelné čerpadlo slúži na výhrev v zimnom a na chladenie v letnom období. Je to výborný príklad vstupu súčasnej architektúry do historickej časti mesta.

The winner of Wienerberger Brick Award from 2014 and one of the five finalist of the Mies Van der Rohe award from 2015. It is located on a narrow corner plot instead of former small factories. Design was inspired by hundreds years old building tradition, managed without falling into historic style. The architecture of this building is timeless, this building is old and new at the same time. In the context of existed buildings, despite its current shape of mass, it doesn't create contrast. Quite the opposite it harmonically and inconspicuously blends within the city scenery with many painted frontages. Simultaneously, being in a street area, it clearly looks like public building, thanks to its patina cooper entrance port. This building has two street brick facades from 14th century monastery located near Belgium borders. Using recycled material, authors point out to main function of sustainability in building constructions. The rawness of brick expresses meekness, not cheap sensation. Thanks to steep slope with path opposite one of the facade is possible to see this exceptional building from different height levels. Functioning internal disposition and highly crafted detail is visible after closer look into interior. To display modern art by Peter and Gudrun Selinka, rational spaces with artfully fitted windows were created. The rooftop consists of atypically vaulted brick construction stretched all over its width which is shown in the main exhibition hall on the highest floor and thus it represents the main expressive and attractive part of inner space. Building is designed in passive standard, primary energy entrances are minimal, heat pump is used for heating in cooler season and for cooling in warmer season. This is an excellent example how contemporary architecture can step in to the historical part of the city.

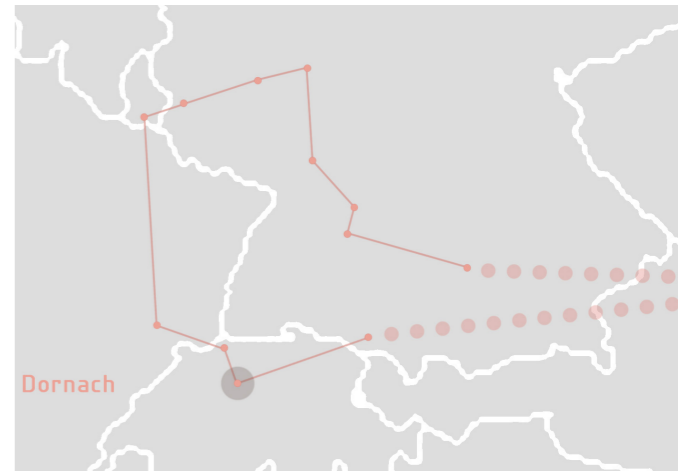

DORNACH

Goethenaum

Štát	Švajčiarsko
Región	Dorneck
Rozloha	5,77 km ²
Počet obyvateľov	6 611

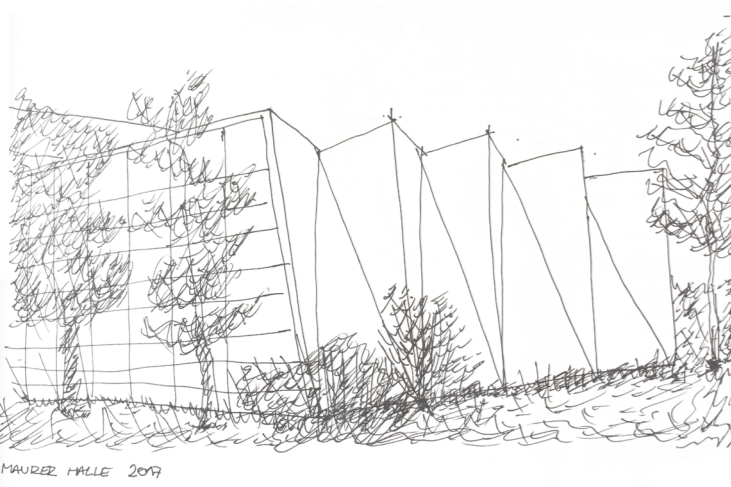
02_GOETHENAUM

Rudolf Steiner_1928

“Antroposofia chce slúžiť prítomnosti, aby správnym spôsobom osožila tomu, čo ľudia v prítomnosti potrebujú do najbližšej budúcnosti“. Tento úryvok z prednášky Rudolfa Steinera z roku 1923 je iba jedným z mnohých charakteristík antroposofie ako smeru, životnej cesty, spôsobu poznania sveta. Budova Goetheanum má ambíciu byť schránkou, domovom tohoto smeru a je postavená v jedinečnom štýle. Svoje meno nesie po polyhistorovi Johannovi Wolfgangovi von Goethe. Pre dielo autora bola charakteristická snaha oslobodiť sa od tradičných architektonických obmedzení, rád upúšťal od pravých uhlov a usiloval sa o vytvorenie duševne pôsobivých foriem. Tak ako je stavba škrupiny orecha vytvorená podľa rovnakých zásad ako jeho jadro, tak isto má architektúra navonok odrážať to, čo sa deje v jej vnútri. Prvé Goetheanum bolo postavené na tomto mieste v roku 1919 celé z dreva, avšak na Silvestra roku 1922 ho zničil požiar. Nové Goetheanum bolo postavené roku 1928, tentokrát celé z liateho betónu a dodnes slúži svojmu účelu: podpora alternatívnej pedagogiky, školstva a kultúry. Jeho konštrukcia predstavuje novátorské využitie pohľadového betónu v architektúre. Jadro tvorí veľká sála pre tisíc divákov s javiskom, ktorá prešla v 50. rokoch a na začiatku tohto storočia rekonštrukciou. Vitráže sú stále pôvodné, maľby na strope a sochársky stvárnené stĺpy sú replikami alebo interpretáciou prvkov z prvého Goetheana. Ďalej sa tu nachádza menšia sála, galéria, priestory na prednášanie, knižnica s kníhkupectvom a administratívne priestory antroposofickej spoločnosti. V susedných budovách sídlia výskumné a vzdelávacie zariadenia. Na konferenciách každoročne hosťuje množstvo umelcov z celého sveta. Momentálne je budova švajčiarskou národnou kultúrnou pamiatkou a kritik umenia Michael Brennan ju nazval skutočným majstrovským dielom expresionistickej architektúry 20. storočia. Autor tu vytvoril doslova sochárske dielo v architektonickom meradle.

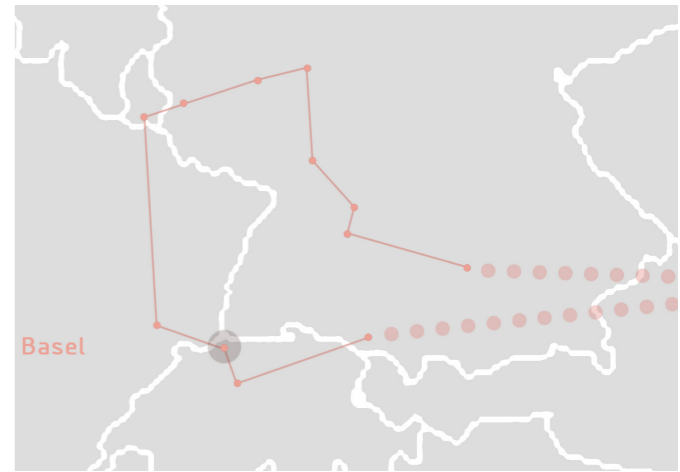
“Anthroposophy wants to serve the presence, to properly help people with their needs in the near future”. This partial quotation by Rudolph Steiner from 1923 is just one of many characteristics of anthroposophy as a stream, way of life, way of knowing the world. Goetheanum building has the ambition to be a shell, a home of this stream and it's built in a unique style. It's named after polymath Johann Wolfgang Goethe. The author wanted to free himself from traditional architectural constraints, he liked to lose the right angles and tried to create mentally impressive forms. Architecture should reflect what's happening in its centre just like the nutshell is made according to the same principles like its core. The first Goetheanum was built from wood on the same location in 1919. It, however, burnt on New Year's Eve in 1922. New Goetheanum was built in 1928/5, but this time from concrete and it still functions: supports the alternative pedagogy, education and culture. Its construction represents innovative usage of exposed concrete in architecture. The core of this building is a big hall for thousand spectators with a stage. It was reconstructed during the 50's and in the beginning of this century. Stained glasses are original, painting on the ceiling and columns are replicas or interpretations from the first Goetheanum. There is also smaller hall, gallery, lecture rooms, library with bookshop and administrative spaces of anthroposophical company. In neighbouring buildings are research and educational facilities. There are hundreds of artist from all over hosting every year. The building is currently Switzerland's national historic landmark. Michael Brennan, art critic, called it a true masterpiece of expressionist architecture of 20th century. Author has created literary sculpture work in an architectural scale.

BASEL

General trade school _Kunstmuseum _Campus novartis

Štát	Švajčiarsko
Región	Basel-Stadt
Rozloha	23,91 km ²
Počet obyvateľov	175 940

03_GENERAL TRADE SCHOOL

Herman Baur_1961

Škola bola dokončená v roku 1961 a má jednu z najlepších architektur v meste z konca 50-tich rokov. Skladá sa zo štyroch budov zoskupených okolo nádvorja. Najväčšou ikonou z nich je Maurer Halle nachádzajúca sa pri vstupe. Táto vzdušná a rozmerná hala je vytvorená z pohľadového betónu, ktorý je priznaný z vonkajšej aj z vnútornej strany na dvoch obvodových stenách. Z rovnakého materiálu je aj strop, ktorému ku skvelému výrazu dopomáha aj vysoká svetlá výška miestnosti. Dve obvodové steny sú presklené odspodu až nahor a privádzajú do haly dostatok svetla. Hala sa používa ako dielňa, prednášková sála, priestor na workshopy, výučbu, a tiež ako hlavná prezentačná miestnosť školy. Nádvorie je charakteristické sochárskym dielom, ktorého autorom je spoluzakladateľ dadaizmu Hans Arp. Celý areál je výborným príkladom brutalizmu, ktorý je prítomný vo všetkých jeho objektoch, v triedach, na schodiskách či na chodbách. Škola slúži svojmu účelu dodnes.

School was finished in 1961, having one of the best architecture in the city from the end of 50's. It consists of four buildings grouped around the court. The biggest icon from all of them is Maurer Halle located near the entrance. It is created from exposed concrete from both outer and inner sides on two peripheral walls. Ceiling is from the same material as hall. Two peripheral walls are glassed from the bottom to the top, letting in enough light. Hall is used as a manufactory, lecture hall, space for workshops, lectures and also as the main representative room of school. Court is characteristic for Hans Arp's sculpture work. The whole grounds are an excellent example of brutalism presented in each of its objects, classrooms, staircases or corridors. The school serves its purpose up to now.

04_KUNSTMUSEUM

Christ&Gantenbein_2016

Novotvar vedľa múzea umenia v Bazileji prináša nový a progresívny pohľad na situáciu v srdci mesta. Na prvý pohľad by sa dali tieto dve budovy vnímať ako dva rozdielne objekty, ktoré spolu nijako nesúvisia. Avšak pri bližšom pozorovaní vieme nájsť množstvo spoločných črt, nehovoriac o tom, že tieto hmoty sú pod zemou vzájomne prepojené. Nová budova je vlastne prístavbou, rozšírením už existujúceho múzea s dlhou tradíciou, ktorá siaha do čias, kedy umelecké predmety vlastnila len cirkev a šľachta. Táto inštitúcia bola prvou mestskou verejnou zbierkou umeleckých predmetov. Hmoty budovy reaguje na okolitú zástavbu vytvorením obráteného nárožia a z rušnej križovatky si tak vytvára svoju vlastnú predsieň. Svojím vzhľadom, uložením sivých tehál a farebnosťou novotvar reaguje na jestvujúcu fasádu pôvodného múzea. Taktiež v jeho vrchnej tretine ustúpením každého druhého radu tehál a vložením pásov LED svetiel sa na fasáde vytvára hra svetla a tieňa, vďaka ktorej sa vyčarúva prakticky akýkoľvek tok písmen či obrazcov. Tento počín na fasáde fascinuje architektov z celého sveta. Do novotvaru sa vstupuje cez pôvodné múzeum. Každé podlažie má dva trakty s exhibíciami, ktoré sú vertikálne prepojené monumentálnym schodiskom. Priestory sú väčšie a flexibilnejšie ako v starej budove a umelecké predmety sú v nich centrom pozornosti. Interiérový dizajn je elegantný a nadčasový, výborná kombinácia celkom rozdielnych materiálov mramoru a pozinkovanej ocele prináša veľkolepý a neopakovateľný zážitok. Podlahy v expozičných priestoroch sú z priemyselných dubových pásov, ktoré sú zalievané drevo-cementom. Dispozíciu tvorí sled otvorených expozičných priestorov, veľkorysá hala, ktorá plní funkciu foyer, galéria, javisko, experimentálne priestory a auditórium. Táto súčasná architektúra nového rozšírenia múzea rozpráva rovnakým jazykom jej staršieho partnera celkom nový a jedinečný príbeh.

Neoplasm next to the Art Museum in Basle brings new and progressive look on the situation in the heart of the city. On the first sight, those two buildings could seem like different objects without any connection. But in closer look there are many common features, not to mention they are interconnected underground. New building is actually an extension of already existed museum with long tradition going back to the times when art objects were owned only by the church and aristocracy. This institution was the first city public collection of art. Creating inverted corner the mass reacts to the surrounding buildings and creates its own vestibule. By its look, depositing grey bricks and colour the neoplasm reacts on the existing façade of the original museum. In the top third, every third row of bricks falls back and by adding LED lights it creates the game of light and shadows thanks to which any flow of letters or pictures is created. Architects from all over the world are fascinated by this effect. The entrance is through original museum. There are two tracts with exhibitions which are connected with monumental staircase on each floor. There are bigger and more flexible spaces than in the old building and art is, therefore, the centre of attention. Interior design is elegant and timeless, a great communication of totally different marble materials and galvanized steel makes it a spectacular and unrepeatable experience. There are industrial oak floors suffused with wood-cement in the exposure areas. Disposition consists of lines of open exposure areas, generous hall functioning as a foyer, gallery, stage, experimental areas and auditory. This contemporary architecture tells quite new and unique story with the same language as its older partner.

Nová centrála jednej z najväčších farmaceutických spoločností Novartis je zhlukom veľkolepej a jedinečnej architektúry, ktorý vznikol pozdĺž historickej ulice Fabrikstrasse. Staval sa viac ako 10 rokov a zahŕňa 22 objektov od tých najznámejších architektov z celého sveta. Kampus je tvorený ako mesto v meste. Má prísne strážený vstup, vlastný bulvár, parkové priestory, obchody, služby, športové a kultúrne zariadenia. Všetci architekti dostali k svojej parcele jasné regulácie a pravidlá, ktoré nesmeli presiahnuť. Hneď za vstupom do areálu nás víta objekt od kancelárie Diener a Diener, kde sa autori nebáli narábať s farbou na fasáde, ktorá je z viacvrstvého skla po celej výške budovy. Tento sklený závoj mení svoju podobu v hrúbkach, odsadeniach, odtieňoch a farbe, a vytvára tak nevšednú vizuálnu hru. Hlavné návštevnícke centrum od švajčiarskeho architekta Petra Märkliho sa zase pýši ostrou geometrickou prínosnosťou s integrovaným LED podsvietením fasády. Tokijský architekti Sanna sa môžu pýšiť svojou budovou administratívy, v ktorej použili nový typ otvoreného pôdorysu. Séria kancelárií, archívov a kaviareň stojí okolo hlavného nádvorja. Vysoká miera transparentnosti, ľahkosti a presvetlenosti podčiarkuje rukopis tejto architektonickej kancelárie. Srdce kampusu patrí architektovi Frankovi Gehrymi, ktorý ako obyčajne vytvoril architektúru priam sochárskej kvality. Taktiež takmer sochárske dielo anglického architekta Davida Chipperfielda ohromuje svojím jedinečným tektonickým vzhľadom. Areál stále nie je úplne dokončený a nie je otvorený pre verejnosť. Tá sa tu môže dostať iba cez početné zájazdy, ktoré spoločnosť organizuje. V dnešnej dobe, kedy pre žiadaných svetových vedcov a výskumníkov nie sú jediným meradlom kvality pracoviska peniaze, je tento kampus obrovským lákadlom. Celkovo tu pracuje 2500 vedcov a 7500 zamestnancov z viac ako 100 krajín sveta. Celý areál je strážený a platí tu prísny zákaz fotografovať.

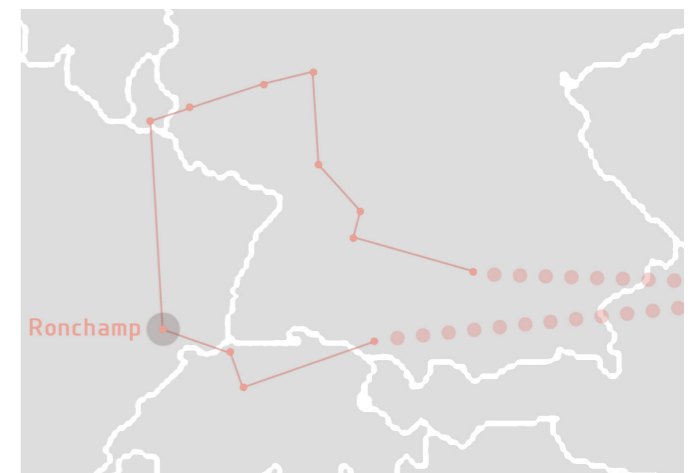
The new central of one of the biggest pharmaceutical companies Novartis represents the cluster of spectacular and unique architecture, created along the historical street Fabrikstrasse. It was being built for more than ten years and it consist of 22 objects by the most famous architects from all over the world. Campus is designed as city in the city. The entrance is strictly guarded. Building has its own boulevard, parking lot, shops, services, sport and culture facilities. All the architects were given strict and clear regulations and rules for their own lot. Right behind the entrance there are Diener and Diener offices where authors weren't afraid to work with colour of façade made of multilayer glass along the height of building. This glassed veil changes its form in thickness, settlements, shades and colour creating unusual visual game. The main visitor centre by Swiss architect Peter Märkli is famous for its sharp geometric strictness with integrated LED backlight of the façade. Tokyo architects Sanaa can be proud of their administrative building with new type of open footprint. A sequence of offices, archives and cafés is located around the main courtyard. The high transparency, lightness and illumination underlines handwriting of this architectural office. The heart of the campus belongs to architect Frank Gehrymi who as usual created the architecture of sculptural quality. Also English architect David Chipperfield almost sculptural work impresses with its unique tectonic look. Areal is still unfinished and it's not open for public. Nowadays, when for the wanted scientists aren't money the only measure of quality, this campus is very attractive. There are 2500 scientists and 7500 employees from more than 100 countries totally. The whole area is guarded and is forbidden to take photographs there.

RONCHAMP

Notre-dame du Haut

Štát	Francúzsko
Región	Franche-Comté
Rozloha	23,54 km ²
Počet obyvateľov	2 938

06_NOTRE - DAME DU HAUT

Le Corbusier__1954

Táto ikonická kaplnka bola dokončená v roku 1954. Predtým stál na jej mieste gotický kostol, ktorý bol zničený počas druhej svetovej vojny. Z jeho kameňov a na jeho základoch vznikol jeden z najdôležitejších a najlepších príkladov sakrálnej architektúry 20. storočia a tvorby samotného autora. Inšpiráciou tu bol najmä genius loci a história zvlnenej krajiny navôkol. Kaplnka, známa tiež ako Ronchamp, je symbolom moderného architektonického slohu. Návrh sa dá prirovnať ku gréckej akropole, kde musí návštevník prejsť po ceste zdola až na samý vrchol kopca. Ročne ju ako pútnické miesto navštevujú davy veriacich ľudí či nadšencov architektúry. Pre tieto masy je navrhnutý vonkajší oltár smerujúci do otvoreného priestranstva. V otvore jednej z obvodových betónových stien je vložený stánok so sochou Panny Márie, ktorú sa podarilo z ruín zničeného pôvodného gotického kostola zachrániť. Zvonku je stavba biela, drsná a ťažká s výrazne oddelenou tmavou strešnou konštrukciou otočenou k nebesiam. Túto symboliku si môže každý vyložiť po svojom. Oblé tvary sa striedajú s hranatými. Vnútri má človek pocit, ako by bol v akejsi posvätej jaskyni. Výbornú atmosféru tvorenú v zmysle corbusierovského modulu dopĺňajú umne osadené otvory púšťajúce do vnútra dostatočné množstvo svetla potrebného k meditácii a očiste. Jediné, čo pripomína gotiku, ktorá tu stála predtým, sú farebné okná v hrubých stenách, evokujúce úzke priestory gotických hradov. Steny so štruktúrou vytvorenou striekaným betónom vlastnia vzácnu monumentalitu románskych kostolov. Exteriérová fontána symbolizujúca more, ktoré spolu s horami tvoria dva póly prírodného sveta, zbiera dažďovú vodu zo strechy kaplnky. V tomto objekte môže byť teoreticky stánok akejkoľvek viery. Je to miesto, kde človek rozjíma, zhovára sa s bohom a kladie si najzákladnejšie otázky života a smrti. "Keď som navrhoval túto stavbu, chcel som vytvoriť priestor ticha, modlitieb, mieru a vnútorného šťastia. Zmysel bytia výrazne inšpiroval moje snaženie. Niektoré veci sú úžasné, či sa dotýkajú náboženskej podstaty alebo nie. Keď ma prvýkrát priviedli na miesto stavby, nechal som svoj doprovod zaoberať sa svojimi vecami, sadol som si a iba som škicoval. Po pár hodinách som presne vedel, ako bude kaplnka vyzeráť". Le Corbusier

This iconic chapel was finished in 1954. Before there was a gothic church, destroyed during the WW2. From its stones and on its foundation, one of the most important and greatest examples of sacral architecture of 20th century was built. The inspiration was mainly genius loci and history of wavy country around. Chapel, known also as Ronchamp, is the symbol of modern architectural style. It can be compared to Greek acropolis where visitor must walk from the bottom to the top of the hill. Thousands of believers and fans of architecture come here every year. For those mass of people, the outer altar leading to open space was designed. In of the peripheral walls there is a sculpture of Virgin Mary which was saved from the ruins of the original gothic church. From the outside, the building is white, rough and heavy with significantly separated darker roof structure towards the sky. This symbol can be understood in many ways. Obtuse shapes are changing with sharp ones. Being inside feels like being in sacred cave. An excellent atmosphere designed in the sense of Corbusier's moduler is complemented by rationally fitted holes letting in enough light to meditate. The only thing reminding former gothic style are colourful windows in thicker walls evoking narrow areas of gothic castles. Walls with sprayed concrete structure owns rare monumentality of roman church. Exterior fountain symbolizing the sea along with the mountains represents two poles of natural world and it also collect rain water from roofs. In theory, there can be a stand of any belief. It is a place for people to think, to talk with God and to ask the most fundamental questions of life and death.

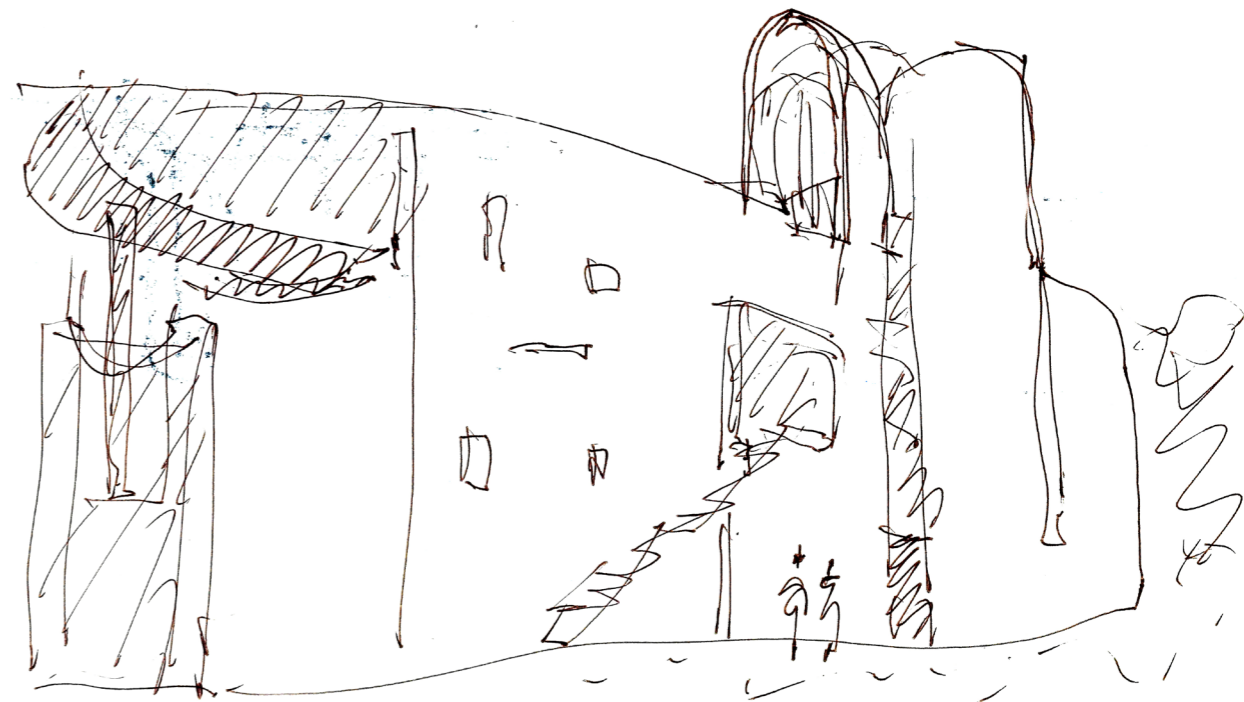
"When I was designing this building, I wanted to create an area of silence, prayers, peace and inner happiness. The sense of being significantly inspired my trying. Some things are amazing, whether they interfere with religious essence or not. The first time I was at the construction site, I let my accompaniment to deal with their things. I sat down and made some sketches. After few hours I knew exactly how the chapel would look like."

Le Corbusier

ARCHTRIP 2017

Ing. arch Pavel Paňák

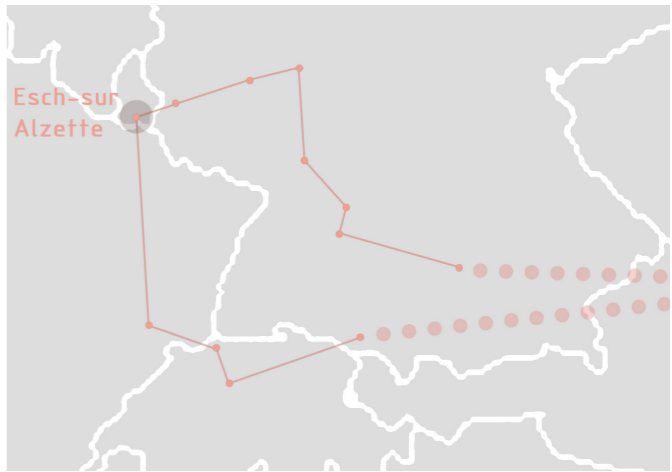
Ing. arch Pavel Paňák

LU-ESCH SUR ALZETTE

University of Luxembourg

Štát	Luxembursko
Región	Esch-sur-Alzette
Rozloha	14,35 km ²
Počet obyvateľov	32 600

07_ LA MAISON DU SAVOIR_ UNIVERSITY OF LUXEMBOURG

be baumschlager eberle + christian bauer associés_2015

Campus univerzity je architektonicky veľmi všestranný. Pozerá priamo do budúcnosti, no zároveň sa otáča za minulosťou. Stoja v ňom budovy nové a takisto také, ktoré vzišli z rekonštrukcie industriálneho dedičstva. Jedna z tých nových je La Maison du Savoir, tunajšia ikona so silným krajnotvorným prvkom. Vzišla z architektonickej súťaže, na projektových prácach sa začalo v roku 2007 a samotná konštrukcia sa začala realizovať o dva roky neskôr. Tento dom je organizačným a komunikačným jadrom celého komplexu. V jeho dvoch podlhovastých hmotách sa nachádza zázemie univerzity, ktorá bola založená v roku 2003. Nájde tu miestnosti na výučbu, prednáškové sály, seminárne miestnosti a kancelárie pedagógov s administratívnou a jedálenskou časťou. Susediace budovy sú natočené v kontexte k tejto centrálnej stavbe, vrátane plánovanej budovy knižnice. Stvárnenie fasády a hmoty budovy je spomienkou na minulosť parcely, na ktorej sa denne vyrábalo obrovské množstvo ocele. Výšková budova zodpovedá rozmerom bývalých oceľových pecí. Vďaka konštrukciám z predpätého betónu, ktoré začínajú v úrovni druhého podlažia, sa vytvára mestský kontext a zároveň si budova zachováva charakter solitéra. V interiéri je priestorový program navrhnutý flexibilne s rôznorodou konfiguráciou pôdorysov. Učebne a kabinety tvoria sieť ciest a námestí, ktoré priamo odrážajú situáciu v exteriéri. Vo foyeri je miesto na stretnutia a rozhovory. Schodiská prinášajú dostatok svetla miestnostiam, ktoré nemajú kontakt s obvodovým plášťom. Oceľová fasáda sa skladá z dvoch vrstiev, prvá tvorí klimatickú pohodu v interiéri a druhá, oceľová konštrukcia, reguluje množstvo svetla pusteného dovnútra. Budova La Maison má vlastnú záhradu na štvrtom poschodí horizontálneho bloku, vnútri ktorého sa nachádzajú aj dve nad zemou sa vznášajúce audióriá. Od septembra táto univerzita otvára aj dvojročný magisterský program zameraný na architektúru, európsku urbanizáciu a globalizáciu.

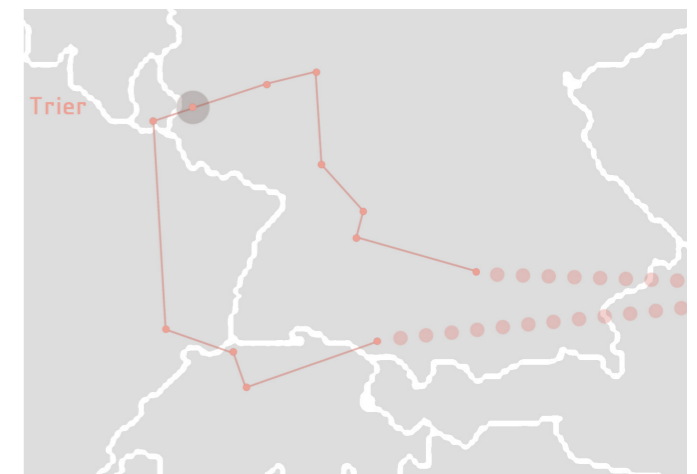
The university campus is architecturally versatile. It looks right to the future but simultaneously looks into the past. There are new and also old buildings from the reconstruction of industrial heritage. La Maison Saovir is one of those – the local icon with strong landscape element. It was made for architectural competition, the project works started in 2007 and the construction itself started two years after. This house is the organizational and communicational core of the whole complex. The university background, settled in 2003, is located in its two elongated matters. There are rooms for lectures, seminar rooms, pedagogue offices, administrative and dining parts. Surrounding buildings are in the context of this central building including planning library. Façade and mass of the building rendering is the memory for past lot on which a great amount of steel was made. The high-rise building corresponds to the dimensions of former steel furnace. Thanks to pre-cast concrete constructions starting on the second floor, the city context is created and at the same time building is preserving its solitary character. Inside the building, the spatial program is designed flexibly with diverse footprint configuration. Cabinets and classrooms create a network of roads and squares directly reflecting the exterior situation. There is a place for meetings and interviews in the foyer. Staircases bring enough light to rooms that don't have contact with peripheral shell. Steel façade consists of two layers: the first one creates climate for interior and the second, steel construction, regulates the amount of light coming inside. La Maison building has its own garden on the fourth floor of horizontal block, inside which there are two flying auditoriums. From September, this university opens a two years MA programme focused on architecture, European urbanisation and globalization.

TRIER

Aula palatina_Porta nigra

Štát	Nemecko
Región	Rhineland-Palatinate
Rozloha	117,13 km ²
Počet obyvateľov	105 260

08_KONŠTANTÍN BASILICA/AULA PALATINA

Konštantín I. 310 AD

Konštantínova bazilika alebo Aula Palatina je rímskou palácovou bazilikou, ktorú dal postaviť cisár Konštantín I. na začiatku štvrtého storočia nášho letopočtu. Dnes je živým chrámom nazývaným aj Kostol Vykupiteľa a patrí pod komposorát evanjelick-
ej cirkvi Porýnia. Aula Palatina bola postavená okolo roku AD 310 ako súčasť palácového komplexu a skrýva v sebe najväčšiu existujúcu halu zo staroveku s dĺžkou 67m, šírkou 26m a výškou 33m, ktorá je zaradená do zoznamu svetového dedičstva. Budova pôvodne nebola solitérom, ale napájali sa na ňu iné, menšie stavby ako predsieň, vestibul či zázemie. V stredoveku bola vybavená podlahovým a stenovým vykurovaním a slúžila ako rezidenčný chrám biskupa. Apsida bola vtedy prestavaná na obytný priestor a v hornej časti jej stien boli pridané vežičky. V 17. storočí arcibiskup Lothar von Metternich postavil svoj palác vedľa budovy a zakryl tak veľkú časť čelnej fasády chrámu, zároveň tak urobil významný redizajn celej budovy. V 19. storočí Frederick Wiliam IV. Prusko obnovil budovu do pôvodného stavu z čias rímskej ríše. Toto sa dialo pod dohľadom vojenského architekta Carla Schnitzlera. V roku 1856 sa kostol dostal do rúk protestantskej cirkvi. Po vypálení v roku 1944 bola po vojne budova opravená bez historických vnútorných dekorácií z 19. storočia. Kvôli tomu môžeme na vnútorných stenách vidieť rezné murivo. Aula Palatina je súčasťou rímskych pamiatok, Katedrály sv. Petra a kostola Panny Márie v Trieri a spadá pod svetové dedičstvo UNESCO.

The Basilica of Constantine or Aula Palatina is a Roman palace basilica, built by Emperor Constantine I. at the beginning of the 4th century. Today it is also called Church of the Redeemer, owned by the Evangelical Church in the Rhineland. It was built around AD 310 as a part of the palace complex, hiding the largest existing hall from antiquity with the length of 67m, width of 26m and height of 33m, belonging to the UNESCO World Heritage Site. This building was not a free-standing building, but had other smaller buildings like lobby, vestibule or service buildings attached to it. It was equipped with floor and wall heating, serving as a residential temple of the bishop. The apse was rebuilt to a residential place and small towers were added to its top. In the 17th century, Archbishop Lothar von Metternich built his palace next to this building and covered a great part of the building, at the same time he made some major redesign of the whole building. In the 19th century, Frederick William IV of Prussia restored the building into its original Roman state. This happened under the supervision of the military architect Carl Schnitzler. In 1856, the church became the Protestant church. After it burned during the WW II in 1944, it was repaired without any inner historical decorations from the 19th century. We can, therefore, see the cutting masonry on the inner walls. Aula Palatina is the part of the Roman monuments, St. Peter's Cathedral and Church of the Virgin Mary in Trier, Germany.

09_PORTA_NIGRA

180 A.D., 1028

Porta Nigra, v preklade Čierna brána, postavená na konci 2. storočia, bola jednou zo štyroch mestských brán a až do konca Rímskej ríše slúžila ako severný vstup do mesta. Svoje meno nesie zo stredoveku vďaka kamennému murivu zo sivého pieskovca, ktorý vplyvom poveternosti zčernal. Kamenné bloky sú spájané kovovými tyčami bez použitia malty. Stavba je 29 metrov vysoká, západná veža má štyri a východná tri podlažia. Pôvodne bola stavba navrhnutá ako štvorpodlažná, z neznámych dôvodov však zostala nedokončená. Dokazujú to aj kamene na severnej strane, ktoré neboli nikdy obrusované, čo zabráňovalo inštalovaniu pohyblivých brán. Strecha slúži ako vyhliadková plošina. Vnútri sa nachádza obdĺžnikový dvor, na ktorý vedú dva prejazdy, ktoré sa dnes už nepoužívajú komunikácia je odklonená okolo budovy. Po páde Rímskej ríše brána chátrala a miestni ju pomaly začali rozoberať. Stihli zničiť železné a olovené priečky, čo dokazujú viditeľné stopy na severnej strane brány. Zachránil ju pustovník Simeon Trevírsky, ktorý sa v nej usadil. Po jeho smrti objekt prestavali na kostol. Vnútorňý dvor sa prestrešil a boli vložené prostredné stropy. Dve stredné podlažia boli transformované na kostolné lode. Horné poschodie slúžilo mníchom a spodné širokej verejnosti. Bývalé okná západnej veže slúžili ako vstup do kostola a boli rozšírené o dodnes viditeľné vstupné dvere. Na východnej strane bola pridaná apsida. Napoleon Bonaparte po dobytí mesta zrušil funkciu kostola a obnovil bránu do pôvodného stavu. Dnes je najväčšou rímskou bránou v zaalpskej oblasti a ako jediná zachovalá z pôvodných štyroch brán je súčasťou komplexu pamiatok v Trieri, ktoré sú zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva.

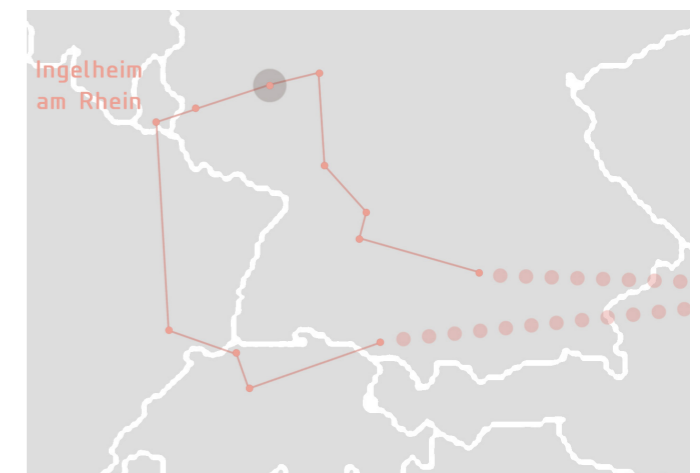
Porta Negra (The Black Gate) was built in the end of the 2nd century. It was one of the four city gates and until the end of the Roman empire it served as a northern entrance to the city. Its name comes from the Middle Ages thanks to the stone masonry of the grey sandstone which blackened due to the weathering. Stone blocks are linked with metal bars without using any mortar. The building is 29m high, the west tower has 3 and east tower 3 floors. It was originally designed as four-storey building, but for unknown reasons it remained unfinished. The proof can be northern stones which were never bruted, inhibiting the installation of moving gates. The roof serves as sightseeing platform. Inside, there is a rectangular court with two unused transits, communication is diverted around the building. After the fall of the Roman empire, the building was dilapidating and locals started to slowly take part of it. The hermit Simeon Trevirsky saved it when he settled in this building. After his death it was rebuilt to church. Inner court was roofed and middle ceilings were inserted. Two middle floors were transformed to church naves. The upper floor served the monks and lower to the public. Former western windows served as an entrance to church and still visible door were added. An apse was added one the east side. Napoleon Bonaparte cancelled the function of the church and restored the gate into its original state. Today it is the biggest Roman gate in this area and as the only one preserved gate out of four, it is a part of the monuments in Trier belonging to the UNESCO.

INGELHEIM

Ingelheim funeral chapel

Štát	Nemecko
Región	Rhineland-Palatinate
Rozloha	49,86 km ²
Počet obyvateľov	26 546

10_INGELHEIM_FUNERAL_CHAPEL

Bayer & Strobel Architekten_2012

Výstavba nového domu smútku zahŕňala aj rekonštrukciu pôvodného cintorína. Ako podstatný prvok tejto obnovy boli postavené masívne steny z miestneho žltá-sivého lomového kameňa, ktoré vizuálne a akusticky chránia miesto pokoja smerom od ulice a zároveň pôsobia ako oporné múry. Oddeľujú tiež vstupnú plochu od vyvýšených častí cintorína, ktoré sa používajú na pochovávanie. Srdcom priestoru je samotný dom smútku, ktorý je aj súčasťou vstupného priestoru. Jeho rozlúčková hala, jasne oddelená sedlovou strmou strechou, je ukončená úzkym svetlíkom po celej dĺžke jej hmoty. Vďaka takejto strešnej konštrukcii má hala svetlú výšku primeranú svojej funkcii. Z diaľky pôsobí ako ostrý hrot vyrastajúci z lapidárneho bloku horizontálneho charakteru. Tento blok poskytuje technické zázemie a administratívne miestnosti s priestorom na čakanie a tiež malú rozlúčkovú halu. Celý interiér je jednoduchý, čistý a vhodný pre svoj účel. Hlavná sieň vyžaruje svetlú a priateľskú atmosféru, je obložená dreveným laťovaním s minimalistickým, tiež dreveným mobiliárom. Veľkoformátové presklené steny umožňujú priehľady do dvoch súkromných átríí, ktoré sú uzavreté kamennými stenami a pomáhajú strešnému svetlíku vniesť do priestoru dostatok svetla. Dom je zvonka aj zvnútra obložený lomovým kameňom v kombinácii s pohľadovým betónom, ktorý je použitý na niektoré prvky stavby. Cintorín aj dom smútku sú vnímané ako neoddeliteľné časti tvoriace jeden celok.

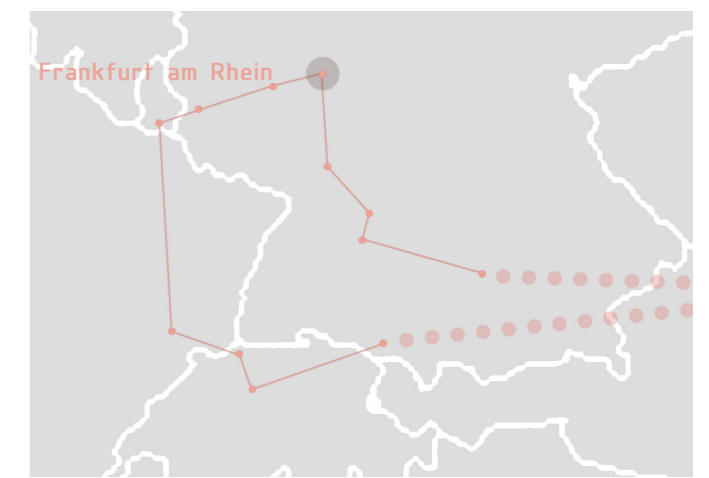
The construction of the mourning house included also reconstruction of the original cemetery. Massive walls from the local yellow-grey quarry tone were built. They acoustically protect the peaceful place from the street and at the same time work as supportive walls. They also divide entrance from the higher parts of the cemetery used for burials. The heart of the space is the mourning house itself. Its farewell hall clearly separated by the saddle roof ends with narrow transom along the length of its mass. Thanks to this roof the hall high equally to its function. From distance, it looks like sharp spike growing out of the horizontal lapidary block. This block serves as a technical background and administrative space with the waiting room and also with the small farewell hall. The whole interior is simple, clean and suitable for its purpose. The main hall is lined with wooden lathing with minimalistic, but also wooden furniture, creating light and friendly atmosphere. Large format glassed walls allow viewing into the two private atriums which are enclosed by stone walls, helping the roof lathing to let enough light into the space. The house inside is lined with quarry stone in combination with the exposed concrete also used on some parts of the building. Cemetery and the mourning house are integral part creating one unit.

FRANFURKT AM MAIN

Goethe university - ig farben_ Goethe university - campus
westend_ European central bank_ Shopping myziel

Štát	Nemecko
Región	Darmstadt
Rozloha	248,31 km ²
Počet obyvateľov (2012)	687 775

11 GOETHE UNIVERSITY - CAMPUS WESTEND

Thomas Müller Ivan Reinmann Architects_2013

Areál univerzity sa nachádza v okrese Westend severozápadne od centra Frankfurtu nad Mohanom. Ako prvé tu boli postavené I.G. Farben Haus a budova kasína v roku 1931. Neskôr, v roku 1962, bola pristavaná budova správy. Na rekonštrukciu pôvodných stavieb a celého areálu bola vyhlásená architektonicko-urbanistická súťaž a taktiež boli vypísané architektonické súťaže pre novotvary, ktoré mali v areáli vzniknúť. V prvej fáze obnovy bola rekonštruovaná budova správy a kasína a novostavba domu financií, ktorý bol realizovaný v štýle budovy I.G. Farben Haus. Nachádzajú sa v ňom samostatné aj spoločné kancelárie pre výskumníkov a študentov, informačné centrum, knižnica a kaviareň. Prízemie je otvorené pre verejnosť s priestraným foyerom, ktorým sa návštevník dostane až k prednáškovým sálam. Medzi ďalšie nové domy z prvej fázy patrí ústav stavebného práva a ekonómie, cirkevný študentský rezidenčný dom a študovňa. V druhej fáze prebehla výstavba budovy spoločenských a vzdelávacích vied s ústavom psychológie a geografie, inštitútu pre európsku históriu práva, administratívnej budovy a výpočtového strediska. V roku 2015 z budovy bývalej elektrárne vznikli ďalšie výučbové a seminárne miestnosti. Taktiež bola zrekonštruovaná neskoro gotická veža v severnej časti, ktorá bola súčasťou mestského opevnenia a dnes je integrovaná do inštitútu pre spoločenské, pedagogické a geografické vedy. V tretej fáze je plánovaná budova pre jazykové predmety a kulturológiu, tiež nový internát a knižnica, ktorá je však zatiaľ v nedohľadne. Všetky budovy majú spoločného menovateľa. Na ich fasádach je použitý obkladový kameň, ktorý bol vopred zaregulovaný a architekti sa toho museli držať. Budovy sa tiež vyznačujú použitím drahých materiálov v interiéroch a vysoko nadštandardným stavebným detailom. Celý areál vrátane verejného priestoru preto pôsobí veľmi luxusným dojmom.

The university areal is located in the Westend region northwest from the centre of Frankfurt am Main. The first buildings there were I.G. Farben Haus and casino in 1931. Later on in 1962, the building administration was built. There was an architectural urban planning contest for the reconstruction and also the architectural competitions for the neoplasm announced. In the first phase of the restoration, the administration building and casino were reconstructed, and also the new financial house, realized in the I. G. Farben Haus style. There are separate and common offices for the researchers and students, information centre, library and cafeteria. Ground floor with the spacious foyer is open to public and visitor can get through it to the lecture halls. Among other new houses from the first phase belong also Institute of Building Law and Economics, church student residence and study room. In the second phase, the construction of the social and educational science building with the Institute of Psychology and Geography, the Institute for European History of Law, the administrative building and the computing centre took place. In 2015, another training and seminar rooms were built from the building of the former power station. The late gothic tower in the north part, which used to be a part of the city fortification, was also reconstructed and today it is integrated into the institute for social, educational and geographical sciences. In the third part, the building for language and culture studies, new college and library is planned. All those buildings have the common denominator. There is a pre-set tiling stone used on the facades and architects must have used it. In the interior are used expensive materials with high-standard building detail. The whole areal including the public space has very luxurious impression.

12 GOETHE UNIVERSITY - I.G. FARBEN HAUS

Hans Poelzig_1931

Budova bola postavená v rokoch 1928 až 1931 ako reprezentatívna budova pre ústrednú správu firmy I. G. Farben. Bola jednou z najväčších administratívnych budov svojej doby. Železo a kameň ako symboly nemeckej obchodnej a vedeckej pracovnej sily sa architekt snažil prejavíť aj do návrhu, keďže stavitelia nechceli budovu v štýle Bauhaus. Kombinuje sa tu moderna s tradíciou. Fasádny kamenný obklad je z travertínu z oblasti Cannstatter, čo dodáva zovňajšku príjemný, ale zároveň monumentálny vzhľad. Budova je dlhá 250m s výškou 35m. Hmota pozostáva zo šiestich radiálne priečných krídel pretnutých 11m hrubým kruhovým segmentom, vďaka ktorému po celej dĺžke budovy prebieha centrálna chodba. Vďaka natočeniu krídel má každá kancelária vnútri dostatok svetla a prirodzené vetranie. Konvexný tvar tiež zjemňuje silný výraz budovy z čelnej strany. Vnútri sa nachádza deväť nadzemných podlaží. Hlavný vstup je v centrálnej osi, okrem neho sa tu nachádzajú iba vstupy núdzové. Vstupné a výťahové dvere sú vyrobené z bronzu, steny a strop vrátnice sú obložené bronzovými doskami a medenými vlysami. Vstupná hala za vrátnicou má hliníkový strop a mramorový obklad s diamantovým vzorom. Interiér je prepychový primerane funkcií objektu. Nosný systém tvorí oceľový skelet vyplnený tehelným murivom s podlahami, na ktoré bola použitá dutá tehla. Podkrovia nemá žiadne okná a s nízkou konštrukčnou výškou tvorí jasný záver budovy. Po vojne sa do budovy presunula americká vojenská administratíva a od roku 2001 je súčasťou Johann Wolfgang Goethe University vo Frankfurt nad Mohanom. Pred ňou sa nachádza vodná plocha so sochou nymfy. V osi budovy na kopci oproti je bývalé kasíno, v ktorom je momentálne jedáleň a prednáškové sály.

The building was built in the years 1928 and 1931 as a representative building for central administration of the I. G. Farben company. It was one of the biggest administrative buildings of its time. An architect tried to translate into the proposal the iron and stone, as symbols of the German business and scientific workforce, since builders didn't want the Bauhaus style. It is a combination of modernism and tradition. The façade stone cladding is from the travertine of the Cannstatter area which gives a pleasant yet monumental appearance. The building is 250m long and 35m high. The mass consists of six radial transversal wings cut with 11m thick circle segment thanks to which there is a central corridor along the entire length of the building. Thanks to wings, every office has enough light and natural ventilation. Convex shape also refines the sharp look of the building from the front. There are nine above-ground floors inside. The main entrance is in the central axis besides which there are only emergency entrances. Entrance and elevator door are made of bronze, walls and ceiling are lined with bronze plates and copper friezes. The entrance hall behind the gate-house has an aluminium ceiling and marble tile with a diamond pattern. Interior is appropriate for the building functions. The supporting system consists of steel skeleton filled with a brick masonry and hollow brick floors. The attic has no windows and with low construction height makes the building clear. After the war there was an American military administration and since 2001 it is part of a Johann Wolfgang Goethe University in Frankfurt am Main. There is an expanse of water with the statue of nymph in front of it. In the axis of the opposite building on the hill there is a former casino with canteen and lecture halls.

13_ EUROPEAN CENTRAL BANK

Coop Himmelb(l)au_2014

Budova Európskej národnej banky sa skladá z dvoch hlavných častí. Horizontálna štruktúra pôvodnej budovy Grossmarkthalle sa cez spoločný vstupný priestor spája s vertikálnou skrútenou dvojitoú vežou, ktorá má výšku 185m. Veža je jasne natočená na hlavné referenčné body Frankfurtu, ktorými sú Alte Oper, Múzeum Embankment a panoráma finančnej štvrte. Taktiež je veža viditeľná zo všetkých dôležitých miest v meste a vytvára podmienky pre vznik nového centra. Komunikačné a poloverejné funkcie sa nachádzajú v bývalej Grossmarkthalle. Je to budova z 20. rokov 20. storočia. Nachádzajú sa tu konferenčné miestnosti, návštevnícke centrum, knižnica a zamestnanecká kaviareň. Plávajúca hmota vstupnej budovy preniká z vonkajšej strany do haly a má reprezentatívnu funkciu. Autori pri tvorbe mrakodrapu zvolili silne geometrický prístup. Vertikálne predelili monolitický blok cez hyperboloidný rez a túto medzeru naplnili preskleným átriom. Súbor mostíkov, chodníkov a skleneného átria z nej vytvára jedinečné vertikálne mesto. Takto budovu zažívame z rôznych uhlov a vždy inak. Vďaka spojeniu s horizontálnou budovou a výnimočnej oceľovej priznanej konštrukcii vytvára mrakodrap svoju vlastnú novú typológiu. Pri návrhu sa tiež dbalo na energetickú účinnosť a udržateľnosť. Vo veľkom množstve sa tu využíva dažďová voda, rekuperácia tepla, ochrana pred slnkom a tepelná izolácia, prirodzené vetranie a osvetlenie kancelárií. Niektoré otvorené časti dokonca nie sú vybavené žiadnym klimatickým systémom. Slúžia ako ochranná zóna medzi vonkajším a vnútorným prostredím. Hybridná čelná fasáda kancelárskych veží pozostáva z troch vrstiev. Budova ECB mala byť od začiatku ikonickou stavbou, čo sa po jej dokončení naplnilo do bodky.

The building of the European Central Bank consists of two main parts. The horizontal structure of the original Grossmarkthalle building is through interior connected with the vertically turned 185m high double tower. The tower is leaning to the main referential points of Frankfurt - Alte Oper, Embankment Museum and panorama of the financial neighbourhood. It is also visible from every important city parts and creates conditions for creating new centre. Communication and semi-public functions are located in the former Grossmarkthalle. It is a building from the last century 20's. There are conference rooms, visitor centre, library and café for employers. The floating mass of entrance building penetrates from the outside into the hall and it has representative function. Authors of the skyscraper have chosen strong geometric approach. They vertically cut the monolithic block through hyperboloid rust and filled it with glazed atrium. A set of bridges, paths and glazed atrium creates unique vertical city. Building can be anytime seen from different angles. Thanks to the connection of horizontal building and unique steel construction, the skyscraper creates its own typology. The proposal also focused on energy efficiency and sustainability. Rain water, heat recovery, sun protection and thermal insulation, natural ventilation and office lighting are largely used here. Some open parts don't even have any climatic system. They serve as a protective zone between outer and inner environment. Hybrid front façade of offices consists of three layers. This building was supposed to be iconic one from the very beginning which happened after it was finished.

14_SHOPPING MYZIEL

Fuksas_2009

Priam sochársky prístup na fasáde tohto nákupného centra vznikol v roku 2009. Táto transparentná konštrukcia vytvára impozantné a jedinečné vnútorné priestory a verejné átriá. Návrh je inšpirovaný geografiou a topografiou. Fasáda je koncipovaná ako rieka, ktorá má rôzne hĺbky zasahujúce do zeme. Tekutý tvar v sebe skrýva odkazy na historický kontext lokalít nákupného bulváru Zeil a paláca Thurn a Taxis. Historicky ladená fasáda si tak zachováva formálny vzhľad. Čelné fasády na dvoch koncoch majú rozdielne tvary, fasáda preteká aj vnútrajškom a vyjadruje voľný čas, zábavu a relax. Zároveň sa snaží spochybníť vnímanie exteriéru prázdny priestorom, ktorý je vťahnutý do predsiene nákupného centra a pôsobí ako vír. Technicky sa na fasáde striedajú triangulárne sklené panely osadené do oceľovej konštrukcie. Takto sa prirodzené slnečné svetlo dostane takmer do každej časti interiéru nákupného centra. Dokopy má budova šesť poschodí a vlastné námestie ako miesto stretávania s fitness zónou a reštauráciami. Toto vnútorné námestie skvelo dopĺňa už tak bohatý program budovy. Na najvyššom podlaží sa tiež nachádza známa reštaurácia s terasou, ktorá má výhľad priamo do ulice, a taktiež na panorámu mesta Frankfurt.

In 2009, almost sculpture approach on this shopping mall façade was created. This transparent construction creates impressive and unique inner spaces and public atriums. Design is inspired by geography and typology. Façade is conceived as a river with different depths reaching the ground. Liquid shape hides references to the historical context of the Zeil shopping boulevards and the Thurn and Taxis palaces. Historic façade thus retains formal look. Front facades have different shapes at the two ends; it runs through interior and expresses leisure, entertainment a relaxation. At the same time, it tries to doubt the perception of the exterior with the empty space that is pulled into the vestibule of the shopping centre acting like a vortex. Technically, there are triangular glazed panels in steel construction. That is how the natural light gets into almost every part of the interior. Building has six floors altogether and its own square with fitness zone and restaurants. This inner square greatly complements already rich building programme. On the top floor, there is famous restaurant with the terrace, having the view directly to the street and also on the panorama of Frankfurt.

15_STÄDEL MUSEUM

Schneider + Schumacher_2012

Medzinárodnú súťaž na rozšírenie múzea vyhral autorský kolektív v roku 2008. Koncept spočíva v osadení novej budovy pod úroveň terénu, čím zdvojnásobuje plochu výstavných priestorov. Podzemná budova je 76m široká, 53m dlhá a v najvyššom bode má konštrukčnú výšku 8,2m. Toto rozšírenie je pod úrovňou hladiny vody, preto musí byť zakotvené pomocou hĺbkových pilót, aby sa predišlo jeho plávaniu. Pomocou geotermálnej energie je zabezpečené teplo v zime a chladenie v lete. Stará sa o to 36 pilót, ktoré sú viac ako 80m hlboké. Spolu s celkovou koncepciou si budova drží mimoriadne vysoký štandard udržateľnosti. Strešná doska je dvojité a zakrivená. Je podporená 12 štíhlymi železobetónovými stĺpmi. Jej vonkajší povrch tvorí zatrávená plocha so 195 strešnými svetlíkmi. Ich priemer sa pohybuje od 1,5m na okrajoch až po 2,5m v strede budovy, čo je zároveň aj najvyšší bod budovy. Svetlíky sa nazývajú aj Oči pre umenie a boli na mieru vyrobené špeciálne pre tento projekt a všetky sú pochôdzne. Navyše sa miera svetla, ktoré prepustia, dá modifikovať podľa potrieb výstav. Slúžia na to tienidlá integrované priamo dovnútra svetlíka. Spolu s LED technológiou, tiež integrovanou, poskytujú návštevníkom dokonalý zážitok z priestoru. Miera a kvalita detailu týchto konštrukcií nadmieru prevyšuje štandardné riešenia a robí tak tento objekt príťažlivým pre architektov z celého sveta.

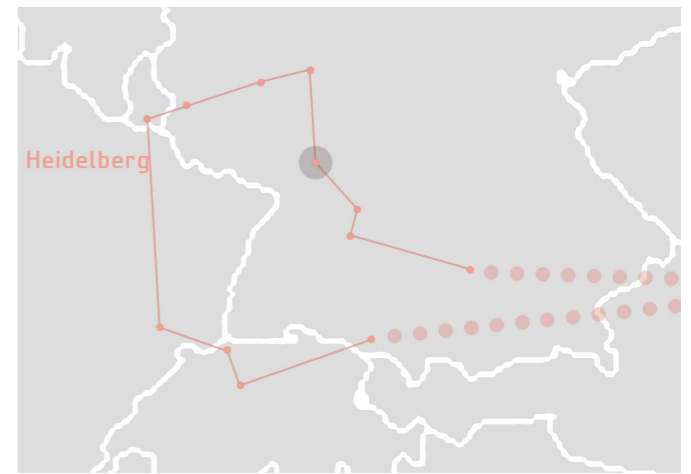
The international competition for the museum expansion was won in 2008. The concept lies with placing a new building below the ground level, doubling the exhibition area. The underground building is 76m wide, 53m long and 8,2m high. This expansion is below the water level, that is why it must be anchored with 36 depth pilots (more than 80m deep) to prevent its floating. Geothermal energy provides heating in the winter and cooling in the summer. Altogether with the overall concept this building holds exceptionally high sustainability standard. Roof is double and curved. It is supported by 12 slim reinforced concrete pillars. Its outer surface is lawn area with 195 roof skylines. Its diameter ranges from 1,5m on the edges to 2,5m in the centre of the building, which is also the highest point. Skylines are also called Eyes for art and were designed especially for this projects. Moreover, the amount of light they let in can be modified with shades integrated directly inside the skyline. Together with LED technology, also integrated, they give visitors the perfect experience. The degree and quality of construction details exceed standard solutions, making this object attractive for architect from around the world.

HEIDELBERG

Heidelberg castle

Štát	Nemecko
Región	Heidelberg
Rozloha	108,83 km ²
Počet obyvateľov (2012)	146 466

16_HEIDELBERG CASTLE

Max Dudler Architekt_2011

Tento hrad patrí medzi najvýznamnejšie renesančné budovy severne od Álp. Hrad bol mnoho krát v minulosti opustený, momentálne slúži ako jedno z najvyhľadávanejších múzeí v Nemecku. Návštevnícke centrum má za úlohu ešte pred vstupom do samotného hradného areálu oboznamovať s jeho hodnotami. Je prvou stavbou na tomto mieste za 400 rokov a dokazuje, že autor vie bravúrne tvoriť v historickom kontexte. Abstraktná podoba novotvaru podčiarkuje aktuálnosť tejto nemeckej pamiatky. Budova sa opiera o zadnú stenu, ktorá pochádza zo 17. storočia. Informačné centrum priam sochársky dopovedalo malý súbor budov, ktorý začína a končí záhradnými domami postavenými ešte za vlády Frederika. Budova reprezentuje pôvodnú architektúru, široké obvodové steny skrývajú niekoľko malých bočných miestností a schodisko. Taktiež sú v nich osadené vitríny a regály z čerešňového dreva. Rozmiestnenie okien vychádza z dispozičného programu centra a ponúka výhľady na majestátny hrad. Návštevníci sa cez dômyselnú dispozíciu dostávajú cez vstup až do školiacej miestnosti, ďalej na terasu, až vychádzajú zadným vstupom k samotnému hradu. Takto budova zabezpečuje maximálnu priechodnosť a naplno sa využíva jej potenciál. Na podlahu bolo použité svetlomodré terazzo. Všetky povrchy interiéru sú hladké a svetlé. Kontrastne dopĺňajú ťažký fasádny reliéf. Ten je vytvorený z miestneho druhu pieskovca z oblasti Neckar Valley. Kameň je strojovo rezaný s takmer neviditeľným spojom, aby vytváral monolitickú stenu. Je to reinterpretácia historickej opornej steny z ručne brúseného kameňa.

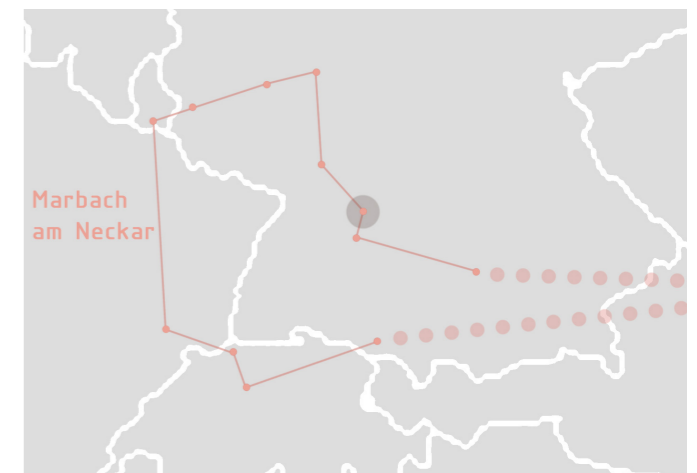
This castle belongs to the most significant renaissance buildings north of the Alps. It was abandoned many times and nowadays it serves as one of top searched museums in Germany. Visitor centre is supposed to acquaint visitors with its values before entering to its areal. It is a first building in 400 years, proving that author can be excellently creative in the historic context. The abstract look of the neoplasm underlines the recency of this German monument. This building leans on the back wall from the 17th century. In almost sculpture way, this information centre completed the small set of buildings, beginning and ending with garden houses built during the reign of Frederik. Building reinterprets the original architecture, wide peripheral walls hide a few small side rooms and staircase. There are also showcases and shelves of cherry wood. Windows are spread according to disposition city program and offer view on the majestic castle. Visitors can get through the entrance to the training room, terrace, leaving with back entrance to the castle itself. This building provides maximal transparency and fully uses its potential. Floors are of light blue terrazzo. Every interior surfaces are smooth and light, complementing heavy façade relief created from the local kind of Neckal Valley sandstone. Stone is machine cut with almost invisible link to create monolithic wall. This is a reinterpretation of historical supporting wall of hand-ground stone.

MARBACH AM NECKAR

Museum of modern literature

Štát	Nemecko
Región	Ludwigsburg
Rozloha	18,06 km ²
Počet obyvateľov	15 477

17_MUSEUM OF MODERN LITERATURE

David Chipperfield Architects_2006

V tomto meste, ktoré je rodom Friedricha Schillera, sa už nachádzajú podobné, veľmi dôležité budovy. V mestskom parku stojí Schillerovo národné múzeum z roku 1903 a Archív nemeckej literatúry postavený v 70. rokoch 20. storočia. Múzeum modernej literatúry sa nachádza na skalnatej plošine s výhľadom na údolie rieky Neckar, odkiaľ ponúka veľkolepé panoramatické výhľady. Návštevníci v ňom môžu vidieť rôzne artefakty literatúry 20. storočia, ako napríklad originálne rukopisy Franza Kafku a Alfreda Doblina. Topograficky rôznorodý terén odhaľuje alebo skrýva hmotu budovy a s reakciou na okolitý kontext ponúka terasy a pasáže v rozdielnych výškových úrovniach. Vstup do areálu sa nachádza v mieste, kde svah stúpa, a preto sa zdá byť intímny a tienistý. Návštevníci majú možnosť si prejsť sériu priestorov s výhľadom do doliny, až sa dostanú na hlavnú terasu. Z tejto sa javí múzeum ako pavilón umožňujúci vstup do objektu. Fasáda je združená pomocou stĺporadií a betónových podhľadov nad vstupným priestorom. Do betónových prvkov je ako agregát pridaný vápenc. Vo vnútri postupne priestory s denným osvetlením striedajú tie s osvetlením umelým. Väčšina exponátov je totiž náchylná na prirodzené svetlo. Povrchy sú z tmavého dreva s kontrastnými lodžiami so svetlou glazúrou a výhľadom do údolia. Tiež je vo veľkej miere použitý pohľadový betón, či už na stenách alebo stroch. Autor používa veľmi trvalé a silné materiály, aby podporil myšlienku zachovať zbierku budúcim generáciám.

In the birthplace of Friedrich Schiller, there are many similarly important buildings. In the city part, there is Schiller's National Museum from 1903 and archive of the German literature, built in the 1970's of the 20th century. The Museum of Modern Literature is located on the rocky plateau with view to the Neckar Valley, offering spectacular panoramic views. Visitors can see there different 20th century literature artefacts, such as Franz Kafka's and Alfred Döblin's handwritings. Topographically diverse terrain reveals or conceals the building mass and with the reaction to the surrounding context it offers terraces and passages of varying height levels. The entrance is located in the place where the slope is rising and therefore it seems to be intimate and shadowy. Visitors have the opportunity to cross the series of spaces with the view to valley and to get to the main terrace from which the museum seems to be a pavilion allowing to enter the object. Façade is joined with columns and concrete ceilings above the entrance. The limestone is added to the concrete elements as an aggregate. Inside, the daylight alternates with the illumination of the artificial one. The most exhibits are prone to the natural light. Surfaces are of dark wood contrasting with light glazes loggias and view to the valley. Exposed concrete is largely used, either on the walls or ceilings. Authors uses very durable and strong materials to support the idea of preserving the collection for the future generations.

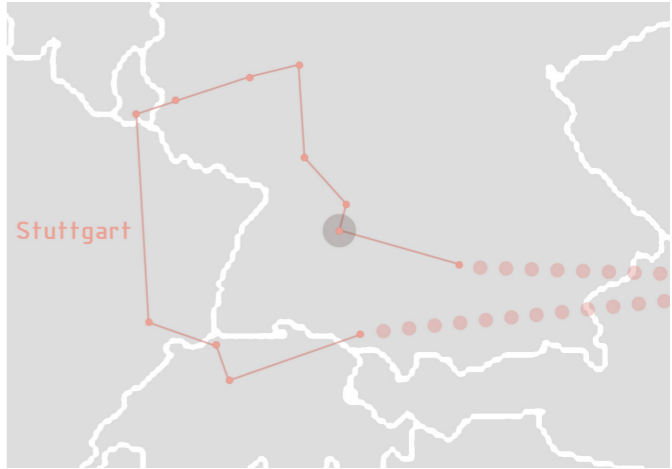
OKF. X. 2017
ПАРБАЧ
СНІРІ

STUTTGART

Killesberghöhe_Weissenhof - siedlung houses

Štát	Nemecko
Región	Stuttgart
Rozloha	207,36 km ²
Počet obyvateľov (2012)	687 775

18_KILLESBERGHÖHE

Ortner&Ortner Baukunst + KCAP Architects & Planners + Baumschlager Eberle + David Chipperfield

Sídlisko sa nachádza severne od centra Stuttgartu na hranici s okresom Feuerbach. Podľa kresieb v roku 1820 tvorili väčšinu tohoto kopca vinice. Dnes je známy pre svoj rozľahlý park a je jedným z najvyčytenejších a najdrahších miest na bývanie v meste. Nachádza sa tu množstvo vil a rodinných domov s veľkými záhradami a výhľadom na mesto. V roku 2009 tu vzniklo nové centrum a celkovo bolo na Killesbergu postavených približne 450 apartmánov. Na vrchole kopca v západnej časti parku sa nachádza domov dôchodcov, zatiaľ čo východná časť sídliska patrí svetovo známej časti Weissenhof z roku 1927. Mestský urbanárny projekt sídliska v sebe zahŕňa výstavbu ciest, desafektárového parku, hlavnú budovu - Forum K ako miestne centrum služieb a obchodov. Developer si na jednotlivé bytové domy najal svetovú architektonickú špičku. Štyri hviezdne architektonické kancelárie realizovali 12 budov rôznych objemov. Nachádzajú sa v nich apartmány, služby, komerčné a administratívne priestory, gastronomické prevádzky, priame napojenie na metro a autobusovú dopravu a množstvo verejného priestoru. Weissenhof v tesnej blízkosti spôsobil ambície architektúry na čistotu povrchov, ostré hrany a precízny detail. V návrhoch sú čitateľné odkazy na štýl Bauhaus. Baumschlager Eberle navrhol elegantné mestské domy so svojimi mestskými vilkami zoskupenými okolo parku. Jasná fasáda je zdôrazňovaná rôznorodou geometriou okien a výraznými podhľadmi. Lodžie tento celkový silný výraz mierne zjemňujú. Autor vytvoril individuálne bývanie s čarokrásnym výhľadom. David Chipperfield zase cez materialitu a vertikality vytvoril zo svojej budovy viditeľný orientačný bod v severnej časti. Budova je ľahká a jednoduchá, za použitia pohľadového betónu a tehly. Výšky podláh s atikou udávajú rytmus a jasne vymedzujú hornú a spodnú časť budovy. V bytových jednotkách premyslene spája veľkorysosť s praktickosťou života. Štúdio KCAP v prípade troch zdanlivo sochárskych domov priradila každému apartmánu terasu s nezabudnuteľným výhľadom na Killesberg a jeho park. Kancelária Ortner a Ortner vytvorila dve voľne usporiadané skupiny, každú s tromi budovami a tiež miestne centrum Forum K lemované stromami. V ňom sa nachádzajú administratívne priestory, reštaurácie, maloobchody, supermarket, zdravotné stredisko, apartmány, podzemné parkovisko a zástavka metra.

This housing development is situated north of the Stuttgart centre on the borders with Feuerbach region. According to the drawings from 1820, the most of this hill were vineyards. Today it is known for its vast park and it is one of the most favourite and the most expensive places to live in the city. There are many villas and family houses with large gardens and view to the city. In 2009 a new centre and 450 apartments were built there. There is a retirement home on the top of the hill in the west part of the park, while in the east one is world known Weissenhof part from 1927. City urban project of the housing consists construction of road, 10ha park, the main building Forum K and city service and shopping centre. Developer has used the world best architects. Four of the top architectural offices realized 12 buildings of different capacity. There are apartments, services, commercial and administrative offices, gastronomy, direct link to the underground and bus and a lot of public space. Weissenhof caused architectural ambition on the surface cleanness, sharp edges and detail. There are references to Bauhaus in the designs. Baumschlager Eberle designed elegant city houses with their villas concentrated around the park. Façade is expressed with different geometry of windows and expression templates. Loggias slightly soften this expressive look. Author created individual living with beautiful view. David Chipperfield created orientation point from its building through materiality and verticality. Building is light and simple with using exposed concrete and brick. The height of the floors with attic indicate the rhythm and clearly define upper and lower part of the building. KCAP studio in the case of three seemingly sculptural houses added terrace with unforgettable view to Killesberg and its park to each apartment. The Ortner and Ortner office created two freely arranged groups with three buildings each and city centre Forum K surrounded by trees. There are administrative buildings, restaurants, retail, supermarket, health centre, apartments, underground parking and metro stop.

19_ WEISSENHOF-SIEDLUNG HOUSES 14 AND 15

Le Corbusier and Pierre Jeanneret

Po 1. svetovej vojne nastala vo Weinarskej demokratickej republike hospodárska a bytová kríza. Mesto Stuttgart preto založilo fond na výstavbu bývania. Vďaka tomu sa členovia Werkbundu počas zasadnutia v Berlíne rozhodli usporiadať svoju pravidelnú výstavu práve tam. Témou bolo bývanie. Kurátormi výstavy sa stali Ludwig Mies van der Rohe a Walter C. Behrendt. Odporučili zoznam architektov, ktorí sa budú podieľať na návrhoch sídliska a Mies nakreslil prvý zastavovací plán. Po dostavaní areálu v roku 1927 prebehla výstava, ktorá niesla nie celkom lichotivý výsledok. Kritici napádali kubické formy, ploché strechy a málo ornamentu v interiéroch. Ústredná téma riešenia dostupného bývania síce tiež nebola dodržaná, ale dosiahlo sa medzinárodného úspechu vďaka novým koncepciám domov. Po ukončení výstavy sa na sídlisko začali sťahovať prví nájomníci. V roku 1928 po sťažnostiach obyvateľov na prenikajúcu vlhkosť do interiéru a nedostatok skladovacích priestorov boli po konzultáciách s architektami realizované potrebné zmeny. Počas druhej svetovej vojny prešlo celé sídlisko do rúk nemeckej ríše a byty slúžili ako kancelárie, kasárne a nemocnica, čo vlastne sídlisko zachránilo pred plánovanou demoliáciou. Počas náletov v roku 1944 bolo niekoľko domov čiastočne alebo úplne zbombardovaných. Po vojne nebolo na rekonštrukciu dostatok prostriedkov. V roku 1958 bolo sídlisko zapísané do zoznamu historických pamiatok. Do roku 1987 bolo zmodernizovaných a opravených všetkých 11 pôvodných domov. Od roku 2002 je v domoch od Le Corbusiera zriadená stála expozícia a informačná kancelária. Sídlisko Weissenhof je dodnes jednou z najvýznamnejších pamiatok hnutia známeho ako Neues Bauen, na ktorom dokopy pracovalo viac ako 16 architektov moderny.

After the WWI, the economic and housing crisis happened in the Weimarian Democratic Republic. Stuttgart established housing construction fund thanks to which the members of Werkbund during the session in Berlin decided to arrange annual exhibition right there in Stuttgart. The topic was living. Curators of the exhibition were Ludwig Mies van der Rohe and Walter C. Behrendt. They advised the list of architects to design the housing development and Mies draw the first draft. After finishing the area in 1927 there was an exhibition with not very positive result. Critics attacked the cubic forms, flat roofs and just few interior ornament. The main topic of given housing also wasn't kept but thanks to new conceptions of houses it was an international success. The first settlers started to move to the new housing development. In 1928 after resident's complaints on the penetrating moisture into the interior and lack of storage space, the necessary changes were realised. During the WWII the entire housing development was owned by German Empire and flats served as offices, barracks and hospital which in fact saved it from planned demolition. During the attacks in 1944 a few houses were partially or completely destroyed. There was not enough money for reconstruction after the war. In 1958, this housing development was listed in the historical monuments. Until 1987, all 11 original houses were repaired and modernised. Since 2002, there is a still exposition and information office in Le Corbusier's houses. Weissenhof housing development is still the one of the most significant monuments of Neues Bauen movement on which more than 16 modern architects worked.

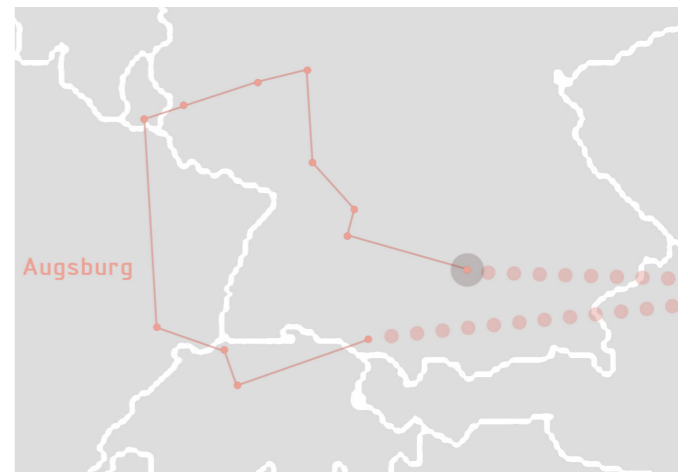

AUGSBURG

Moritzkirche

Štát	Nemecko
Región	Augsburg
Rozloha	146,93 km ²
Počet obyvateľov (2012)	263 313

20_MORITZKIRCHE

John Pawson_2013

Základy kostola boli položené pred takmer 1000 rokmi. Behom svojej existencie si prešiel mnohými peripetiami. Pod jeho terajší vzhľad sa podpísal požiar, zmena praktík liturgie, estetická evolúcia a bombardovanie počas druhej svetovej vojny. Z kostola po vojne ostali iba vonkajšie barokové múry a kompletne ho rekonštruoval nemecký architekt Dominikus Bohm v povojnovom štýle. V roku 2013 architekt John Pawson premenil interiér s pomocou oddaného miestneho farára na nepoznanie. Ústrednou témou tejto rekonštrukcie bola vnútorná atmosféra. Na dosiahnutie čistejšieho a minimalistickejšieho vzhľadu boli určité artefakty premiestnené na iné miesto. Architektonický jazyk, ktorý autor vložil do chrámu, je niečím novým, neokázalým a pokorným bez rušivých prvkov. Priestor tvoria jasné lineárne princípy a symetria so zameraním na apsidu, v ktorej je socha spasiteľa. Táto pôvodná socha pri pohľade spredu akoby vychádzala z nekonečna. Tento jav spôsobuje podlaha za sochou v zadnej časti apsidy, ktorá je znížená a my tak nevidíme hranu dotyku podlahy so stenou apsidy. Kľúčová je tiež jemná transformácia apsidových okien, ktoré fungujú ako zdroj svetla a v liturgii majú symbolizovať výraz prahu do transcendentálneho sveta. Existujúce sklo nahradili tenkými ónyxovými pláťmi, ktoré rozptyľujú svetlo spôsobom vlastným tomuto jedinečnému materiálu. Apsida je spolu s hlavnou loďou najjasnejším prirodzene osvetleným priestorom, bočné lode majú tmenejšie svetelné podmienky. Oltár a podlahy sú z jemného portugalského vápenca. Lavice, sedílie a varhany sú z tmavého dreva, ktoré silno kontrastuje s inak čisto bielym interiérom. Na vysokej úrovni je tiež umelé osvetlenie v kostole. Má viacero módov, ktoré pomocou LED technológie dokážu vytvoriť rôzne svetelné atmosféry.

The foundations of the church were built more than 1000 years ago. It went through a lot of problems during its existence. Its actual look is caused by fire, the changes of liturgy, aesthetic evolution and bombarding during the WWII. Only the outer baroque walls remained from the original church and it was completely reconstructed by Dominikus Bohm in the post-war style. In 2013, architect John Pawson changed the interior with the help of devoted local priest to something unknown. The main theme of this reconstruction was inner atmosphere. To achieve cleaner and more minimalist look, some certain artefacts were moved to a different location. Architectural language inserted to church is something new, unknown and humble without any disturbing elements. The space is formed by linear principles, symmetry with the emphasis on the apse with the statue of the Christ. When looking from the front, this sculpture seems to come from the infinity. This is caused by the lowered floor behind the sculpture making the edge of floor with apse invisible. The key is also the transformation of apse windows functioning as the source of the light and symboling the threshold into the transcendental world. Existing glass was replaced by thin onyx plates that disperse the light in the way of this unique material. Apsé along with the main ship is the brightest naturally illuminated space, side ships have shaded light. The altar and floors are made from fine Portuguese limestone. Benches, saddles and organs are from dark wood strongly contrasting with otherwise pure white interior. Artificial lighting is on the high level. It has several modes that with the help of LED technology can create various lightening atmospheres.

Archtripu som sa zúčastnil dvakrát. Nemá zmysel chváliť jeho význam. Je zrejmé, že takáto forma poznávania architektúry je nesmiernym obohatením štúdia, obohatením poznania študentov ale aj obohatením rozhľadu pedagógov. Rovnako tak nemá zmysel chváliť publikáciu, ktorá o Archtripe vzniká. Je vynikajúce, že z oboch sa stala tradícia, ktorú neostáva nič iné, než udržiavať v budúcnosti. Tradície však treba nie len pestovať, ale aj posúvať dopredu. Preto, ak môžem k tomu trochu prispieť, mám k tejto publikácii dva malé návrhy na vylepšenie. Myslím, že obsahu ale hlavne grafike knihy by prospelo viac podkladov v podobe pôdorysov, rezov alebo škíc, ktoré by doplnili bohatý fotografický materiál k jednotlivým navštíveným stavbám. Druhý podnet sa týka cestopisného rozmeru publikácie. Tá je vydarenou monografiou navštívených stavieb, ale pomohla by jej štipka ľudského tepla celého podujatia, ... spoločnou fotkou pred autobusom končiac. O 20 rokov bude táto knižka možno viac spomienkou na ľudí ako sa rokmi zmenili, než na stavby v ich pozadí, ktoré ostali bezo zmeny.

Ing. arch. Ilja Skoček

I have been on Archtrip twice already. It is not necessary to praise its meaning. It is obvious that this form of getting to know architecture means enormous enrichment of the study of architecture, of student's knowledge and also the pedagogue's view. It is also doesn't make sense to praise this publication which is currently in the process of making. What is amazing is this newly arisen tradition which needs to be kept in the future. However, it is necessary to not only keep the traditions but also to move them forward. If I may, I would like to contribute to this improvement by suggesting two possible options to make it better. I think that it would be great idea to use more backgrounds in the form of ground plans, crosses or sketches to enrich the photographic material of individual visited buildings. The second thing is about dimension of the publication. It represents very good monography of visited buildings but a little bit of human touch would be better, ending with the common photo in front of the bus. In 20 years, this publication will be much more of a memory to all those people who have changed throughout the years than to all the buildings which have stayed the same.

Ing. arch Ilja Skoček

“Architektúra je premyslené vytváranie priestoru“

Parafrázovaním citátu L. Kahna sa podľa môjho názoru “náš” Archtrip etabloval ako premyslené a obsažné (niekedy doslova) putovanie za inšpiratívnou a hodnotnou architektúrou, poskytujúce všetko zmyslové vnímanie navštívených priestorov...

Publikácia vecne a zrozumiteľne popisuje architektonické objekty, ktoré môžu inšpirovať našich študentov i profesionálov. Autori zhodnotili špecifiká každého popísaného diela ako návod k pochopeniu a vnímaniu architektonickej tvorby, ponechávajúc priestor pre vytvorenie vlastného názoru.

Škoda len, že sa takmer transcendentálny zážitok z kaplnky Ronchamp alebo z kostola Moritzkirche, keď nás hra svetla, farieb a tieňa, spev mníšok/veriacich a artikulácia priestorov hlboko zasiahli a doslova vsiakli do našich duší, nedá verbalizovať...

Napriek tomu si myslím, že by bolo prínosné ku každému navštívenému objektu pripojiť autentickú výpoveď, dojem študenta či pedagóga. Prípadne pripojiť QR kód s odkazom na link s krátkym videom.

Ing. arch. Katarína Minarovičová, PhD.

“An architecture is a thoughtful creation of a space.“

I think that by paraphrasing the quotation by L. Kahn has “our” Archtrip established as a thoughtful and informative journey to inspirational and valuable architecture, providing all-purpose perception of visited places.

This publication very clearly and directly describes architectural objects which can inspire our students and professionals. All the authors evaluated individual specifics of each and every described work as an instruction to understand and perceive architectural works, leaving the space for having your own opinion.

It's a pity that almost transcendental experience from the Ronchamp Chapel or Moritzkirche Church, when the game of light, colours and shadows, the sing of the nuns and believers and articulation of the places deeply touched us and sink into our souls, cannot be verbalised ...

Despite this fact I still think that it would be benefit to attach authentic utterance, the feeling of a student or pedagogue to every visited object. Or to attach QR code with the link to a short video.

Ing. arch. Katarína Minarovičová, PhD.

Prierez vybraných objektov vás previedol cez časť Nemecka, Švajčiarska, Francúzska a Luxemburska. Každé z týchto miest bolo nositeľom svojej a originálnej atmosféry a zážitku. Výrazná materialita v Dornachu a v Basel, očarujúce a intímne svetlo v Ronchamp, intenzívny kontrast v dotyku priemyselných budov a univerzity v Esch-sur-Alzette, impozantné pamiatky v Trieri, čisté línie v Ingelheime, frankfurtská rôznorodosť, citlivá novostavba v kontakte s ruinou v Heidelbergu, elegancia v Marbachu, stuttgartské pulzujúce verejné priestory pri obytných zónach, či sterilné barokové múry v Augsburgu sú iba úločkami pitoresknej mozaiky Archtripu 2017. Pevne však veríme, že sme Vás inšpirovali a že podoba ako my, aj vy navštívite tieto miesta a mozaiku si vytvoríte vlastnú, plnú Vašich dojmov a Vašich pocitov.

Autori

The cross-section of chosen objects has lead you through the part of Germany, Switzerland, France and Luxemburg. Each one of those cities was a carrier of its own and original atmosphere and experience. Significant materiality in Dornach and Basel, charming and intimate light in Ronchamp, intensive contrast in touch of industrial buildings and university in Esch-sur-Alzett, impressive monuments in Trieri, clean lines in Ingelheim, Frankfurt diversity, sensitive new-building in the contact with the ruin in Heidelberg, elegance in Marbach, Stuttgart pulsing public spaces near the residential areas or sterile baroque walls in Augsburg are only fragments of picturesque mosaic of Archtrip 2017. We truly believe that we have inspired you to visit those cities and you will be able to create your own mosaic full of your impressions and feelings.

Authors

STU
SvF

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISL
STAVEBNÁ FAKULTA
KATEDRA ARCHITEKTÚRY

Vydavateľstvo_Published by_Pre-um, o.z.
Rok vydania_Year of publish_2017